

# Řád plemenné knihy plemene highland

## **1. Základní východiska plemenné knihy**

1.1. Právním základem řádu plemenné knihy (dále jen Řád PK) je zákon ČR č. 344/2006 Sb. o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat (dále jen „zákon“), vyhláška MZe ČR č. 448/2006 Sb. (dále jen „vyhláška“), kterou se provádějí některá ustanovení citovaného zákona a stanovy Českého svazu chovatelů masného skotu (dále jen „ČSCHMS“).

1.2. Řád PK byl vypracován v souladu s příslušnými závaznými směrnici a rozhodnutími rady Evropského společenství. Respektuje závěry a doporučení mezinárodních sdružení a federací chovatelů masných plemen skotu. Zakládá v tomto směru systém PK rovnocenný systémům platným v členských zemích společenství a vytváří tak předpoklady pro srovnatelnost, obecné uznávání výsledků a produktů domácího šlechtění a je základním předpokladem pro mezinárodní výměnu genofondu.

1.3. Řád PK respektuje šlechtitelský program plemene highland v ČR (pro označení zvířat tohoto plemene evidovaných v ČR se používá zkratka HI).

1.4. V rámci ČR je ČSCHMS Praha chovatelským klubem HI zmocněn k vedení plemenné knihy HI. Na základě pověření MZe ČR je současně ČSCHMS pověřen vedením této plemenné knihy, jako uznané chovatelské sdružení ve smyslu zákona.

## **2. Účel plemenné knihy a jeho naplňování**

2.1. Účelem plemenné knihy (dále jen PK) je zabezpečovat cílevědomé a soustavné zdokonalování genetické úrovně celé populace plemene HI v žádoucím směru, soustavné zvyšování jeho výkonnosti, hospodárnosti a současně i konkurenceschopnosti plemene.

2.2. Pro naplňování tohoto účelu chovatelé plemene HI zřizují plemennou knihu která:

- stanoví chovný cíl a standard plemene, programy a metody šlechtění, rozsah a metody testování a ověřování jednotlivých vlastností a znaků na časově určené období, zpravidla na dobu 10 let
- usměrňuje, popř. zajišťuje jejich realizaci, hodnotí průběh šlechtění a vývoj plemene
- registruje chovy, plemenná zvířata a jejich potomstvo v PK
- registruje a osvědčuje původ jedince včetně jeho plemenných hodnot
- stanoví parametry pro výběr plemenných zvířat určených k reprodukci populace a zajišťuje jejich výběr
- zveřejňuje informace o stavu PK a hodnotách vybraných kategorií zvířat.
- výsledky jednotlivých chovů a údaje o jednotlivých zvířatech zveřejňuje pouze se souhlasem majitele (mimo údaje zveřejňované v katalogích při výstavách a výběrech plemenných býků).
- navazuje a udržuje styky se zahraničními chovatelskými organizacemi plemene HI

## **3. Vedení plemenné knihy**

3.1. ČSCHMS na základě pověření klubu chovatelů HI zajišťuje činnost spojenou s vedením PK.

3.2. PK je vedena formou počítačové databáze. Je průběžně aktualizovaná přebíráním dat z centrální databanky skotu vedené organizací pověřenou vedením ústřední evidence, z evidence vedené v rámci kontroly užítkovosti masného skotu a evidence vedené v chovech.

3.3. Správa, údržba a novelizace software PK je zajištěna v součinnosti s vedením databáze ČSCHMS.

#### **4. Základní členění plemenné knihy**

4.1. PK se člení:

4.1.1. Vnitřně na:

- hlavní oddíl A
- oddíl B – pouze pro plemenné býky (dle podmínek uvedených v bodě 5.2.1.4.)

4.1.2. Funkčně na:

- rejstřík chovů (dále jen RCH, pro evidenci zapsaných a evidovaných chovů, řádných a přidružených členů PK)
- vlastní plemenná kniha (PK) pro zápis jednotlivých býků a krav
- plemenný registr (dále jen PR) pro registraci potomstva zvířat zapsaných v PK

Za zvíře zapsané v plemenné knize se považuje zvíře zapsané v hlavním oddíle plemenné knihy, na zvířata zapsaná v ostatních oddílech se pohlíží jako na zvířata registrovaná.

4.2. Pro označení zvířat plemene highland evidovaných v ČR se používá zkratka HI

4.3. V rejstříku chovů (RCH) jsou evidovány chovy, které se přihlásí ke členství v **PK**, za podmínek uvedených v bodu 5.1. Řádu PK.

4.4. Do oddílu A se zapisují býci a krávy společně. Do oddílu B pouze plemeni býci. Zapisují se do ní jednotlivá zvířata z chovů evidovaných v RCH na základě přihlášky jejich majitele, popř. z jeho pověření (dále jen plná moc majitele). Podmínky pro zápis jednotlivých zvířat do příslušných oddílů PK jsou uvedeny v bodu 5. 2. Řádu PK. Pro plemeníky je oddíl A i B označován jako hlavní oddíl PK. Pro plemenice je oddíl A označován jako hlavní oddíl PK.

4.5. V plemenném registru je registrováno potomstvo krav z chovů evidovaných v PK. Podmínky pro registraci jsou uvedeny v bodu 5.3. Řádu PK. Členění do oddílu PK je prováděno dle 5.2.

4.6. Zvláštní funkční, popř. kvalitativní skupinu PK tvoří elitní zvířata (např. otcové a matky býků, dlouhovýkonné krávy, zvířata s mimořádnou hodnotou). Jsou vybírána podle kritérií stanovených a aktualizovaných v záznamech PK. Netvoří však samostatný oddíl PK.

#### **5. Členění plemenné knihy**

##### **5.1. Rejstřík chovů v PK**

Za chov zapsaný v PK se považuje soubor krav plemene HI jednoho majitele, ustájených v jedné stáji, nebo souboru stájí jedné farmy, který má alespoň jednu plemenici zapsanou do PK v hlavním oddíle A.

##### **5.1.1. Všeobecné podmínky pro evidenci chovů v registru PK**

Podmínkou pro evidenci v rejstříku chovů je zejména:

- a) řádné vedení a uchování předepsaných dokladů podle zákona ČR 344/2006 Sb. a vyhlášky č. 448/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona a Pokynů pro vedení evidence skotu a předpisů je nahrazujících, nebo doplňujících
- b) řádné a včasné označování zvířat trvalými ušními známkami podle ustanovení bodu 8 tohoto řádu
- c) ověřování původu zvířat podle ustanovení bodu 9 tohoto řádu

d) umožnit posouzení a inspekce v chovu PK a předkládat jimi požadované doklady

## **5.2. Podmínky pro zápis a způsob zápisu do plemenné knihy**

### **5.2.1. Býci**

5.2.1.1. Do PK se zapisují býci jednotlivě, na základě přihlášky majitele a dokladů uvedených pod bodem č. 5.2.1.2. Býci kteří nesplňují uvedené podmínky, nemohou být do PK zapsáni. Zápis do PK má trvalou platnost. Při zápisu se býci začlení podle podmínek uvedených v bodu 5.2.1.3. do odpovídajícího oddílu PK. Začlenění lze měnit pouze na základě prokazatelných skutečností, uvedených v tomto bodu. Podmínky pro zápis býků a jejich začlenění do oddílů PK stanoví Rada PK chovatelů HI.

#### **5.2.1.2. Všeobecné podmínky pro zápis do PK**

Pro zápis býků do PK je nutno doložit:

- kompletní potvrzení o původu (dále jen POP) vystavené zahraniční organizací PK, pokud není mladý býk zapsán v plemenném registru, se minimálně dvěma generacemi předků.
- výpis z plemenného registru
- u dovezených býků starších 5 let (resp. dovezeného sperma těchto býků) výsledky vlastní plemenné hodnoty – pokud jsou známy.
- ověření původu podle bodu 9
- osvědčení k plemenitbě vydané rozhodnutím výběrové komise
- označení býka v ústředním registru plemeníků – třímístné číslo linie a třímístné pořadové číslo ústředního registru uvnitř linie

#### **5.2.1.3. Podmínky pro zápis do oddílů PK**

*Pro zápis do příslušných oddílů PK platí tyto podmínky:*

**Oddíl A:** Plemenná příslušnost M 1 (bod 7 Řádu PK), dvě generace předků zapsaných a nebo registrovaných v PK stejného plemene v ČR, nebo v zahraničí.

**Oddíl B:** Plemenná příslušnost M 1 (bod 7 Řádu PK), dvě generace předků zapsaných a nebo registrovaných v PK stejného plemene v ČR, nebo v zahraničí. Do tohoto oddílu jsou přeřazeni býci z oddílu A v případě, že potomstvo těchto býků vykazuje genetické vady dle kontroly dědičnosti zdraví, nebo potomstvo vykazuje exteriérové vady v rozporu se standardem.

### **5.2.2. Krávy**

#### **5.2.2.1. Zápis do PK**

Krávy se zapisují jednotlivě, za podmínek uvedených v bodu 5.2.2.2. a na základě přihlášky chovu a jednotlivých zvířat do PK a záznamu do rejstříku chovů. Vyloučení nevhodných krav pro vstup do PK bude označeno v evidenci KUMP. Při zápisu se krávy začlení podle podmínek uvedených v bodu 5.2.2.3. do odpovídajících oddílů PK. Začlenění lze měnit jen na základě prokazatelných skutečností uvedených v tomto bodu. V neurčitých případech rozhoduje o zařazení do skupiny KLUB chovatelů HI. Zápis do PK má trvalou platnost.

#### **5.2.2.2. Všeobecné podmínky pro zápis do PK**

Do PK se zapisují krávy z chovů zapsaných a nebo evidovaných v rejstříku chovů, pocházející z vlastního chovu, nebo získané z jiného evidovaného chovu. Dále se zapisují importované plemenice masného plemene zapsané v PK v zemi svého původu, s ověřeným POP.

Zvířata nesmí být narozena po ET.

### 5.2.2.3. Podmínky pro zápis do oddílu PK

Pro zápis krav do příslušných oddílů PK platí tyto podmínky:

#### Hlavní oddíl PK

##### *oddíl A:*

- plemenná příslušnost Ml (bod 7 Řádu PK)
- rodiče a prarodiče zapsáni v plemenné knize v ČR a nebo v zahraničí, zařazení odpovídá oddílům PK v ČR. Pokud je matka zapsaná v PK v oddíle B, musí být dvě generace jejich předků zapsány v tomto oddíle. Potomstvo těchto zvířat musí odpovídat standardu plemene.

5.2.2.4. Rada PK plemene HI může odmítnout zápis do PK samčího i samičího potomstva, které neodpovídá standardu, případně zhoršuje prokazatelně úroveň svého potomstva, které není v souladu s programem a cíli šlechtění plemene.

## 5.3. Potomstvo

### 5.3.1. Uvedení v plemenném registru (PR)

Do PR se zapisuje potomstvo krav a býků zapsaných v PK v tomto rozsahu:

#### *Samičí potomstvo:*

- a) až do doby zápisu do PK
- b) nebo nejméně do 5 let věku, pokud nebylo zařazeno do KUMP

#### *Samčí potomstvo:*

- a) určené majitelem k dalšímu chovu až do doby výběru k plemenitbě
- b) nebo nejméně do 2 let věku, pokud nebylo předvedeno k základnímu výběru

Zvířata se zařazují pouze do hlavního oddílu PK.

### 5.3.2. Všeobecné podmínky pro registraci v PR

V PR jsou registrovaná zvířata která:

- pochází z chovů zapsaných a nebo evidovaných v RCH
- jsou řádně označena dle platných předpisů
- mají ověřený původ podle ustanovení bodu 9.1. Řádu PK

5.4. Zvířata zapsaná podle dosavadního systému PK se považují za zapsaná podle tohoto řádu, ale budou začleněna do příslušných oddílů PK ve smyslu tohoto řádu.

5.5. Data z KUMP, reprodukce a další evidence uložená v databázi, popř. vedená v chovech se považují za data PK podle tohoto řádu.

5.6. Zápis a začlenění mají trvalou platnost vyjma bodu 5.2.1.3.

## 6. Členství v plemenné knize

Členy plemenné knihy plemene highland jsou chovatelé, kteří mají alespoň jednu plemenici zapsanou do oddílu A.

## 7. Definice plemene a označení kódem

7.1. Za čistokrevné zvíře se považuje:

- a) plemenný býk, který splňuje podmínky pro zápis do A oddílu plemenné knihy
- b) plemenice, splňující podmínky pro zápis do oddílu A plemenné knihy

7.2. Při zápisu a registraci plemenic v plemenné knize se rozlišuje následná plemenná příslušnost:  
M1 genetický podíl masného plemene highland 100,0 %

7.3. Kódové označení uvedené v bodu 7.2. se používá ve veškeré plemenářské dokumentaci.

7.4. Potomstvo těchto zvířat se zařazuje do PK podle ustanovení bodů 5.2. až 5.3. Řádu PK.

7.5. Importovaná zvířata s doloženým původem a zapsaná, či registrovaná v **PK** v zemi svého původu se automaticky na požádání majitele zapisují do hlavního oddílu **PK**. V této souvislosti může Rada PK ze závažných důvodů odmítnout zápis či registraci do PK. Za závažný důvod se považuje zejména:

- zdravotní stav zvířat (po upřesnění SVS)
- nebo prokazatelná nízká genetická úroveň zvířat vedoucí ke zhoršení výsledků v populaci, která není v souladu se šlechtitelským programem, který je nedílnou součástí statutu plemenné knihy.

## 8. Označování skotu v PK

8.1. Veškerý skot masných plemen v ČR je označován podle zákona a vyhlášky. Pro potřeby PK se mimo předepsané označování doporučuje trvalé označování zvířat tetováním a nebo čipováním.

8.2. Zápis zvířete do **PK** se označuje v databance a veškerých záznamech **PK** numerickým znakem, kde:

První 3 čísla značí číslo zápisu chovu dle RCH

Dalších 12 čísel je totožných s ušním číslem zvířete

Na POP je uváděno navíc pětimístné číslo zápisu v PK (toto číslo je v rámci PK jedinečné)

8.3. Zvířata zapsaná v zahraničních plemenných knihách jsou v PK evidována pod tímto číslem.

8.4. Pojmenování plemenných býků vyjadřuje vztah k ročníku narození. Jména zvířat narozených v roce 1992 a dříve, při novém pojmenování, začínají začátečním písmenem **A** nebo **B**. Ročník narození 1993 začíná písmenem **C**, ročník 1994 písmenem **D** a dále pokračují v jednotlivých ročnících dle pořadí plemen v abecedě (**E, F, G, H, CH, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, V, Z**). Po vyčerpání této řady pokračuje označování dalšího ročníku od písmene **A**. Zvířata evidovaná v zahraničních plemenných knihách jsou evidována podle jmen, pod kterými jsou evidována v těchto knihách. U plemenic není pojmenování vyžadováno.

8.5. Chovy registrované v RCH jsou evidovány pod třímístným znakem. Evidenční čísla RCH slouží pro vnitřní vedení PK a v záznamech PK se stávají součástí čísla plemenné knihy zvířete.

## 9. Stanovení a ověřování původu skotu v PK a údajů o jeho hodnotě

9.1. Východiskem pro stanovení původu skotu je "Seznam narozených telat" podle jednotlivých chovů, kde bylo v KUMP ohlášeno otelení a odsouhlaseno s údaji z reprodukce, na základě záznamů v průkazu plemenic, popř. v připouštěcím rejstříku v chovu. V chovech mimo KUMP se postupuje obdobně.

9.2. Hodnocení údajů o zabřeznutí plemenice po býku uvedeném v průvodním listu skotu plemenice a původ telete se ověřují automatizovaně.

9.3. Zjištěný původ se ověřuje podle genetických markerů u kategorií zvířat a v rozsahu stanoveném v § 12 plemenářského zákona:

- u všech býků zařazených do plemenitby
- u všech plemenic od kterých jsou produkováni plemenní býci
- u všech plemenic určených na export
- namátkově u potomstva testovaných býků
- u telat, na žádost majitele býka nebo spermatu

Doporučuje se u plemenic při žádosti o zapsání do hlavního oddílu PK prokázat původ stanovením DNA .

9.4. Pro účely zápisu zvířat resp. jejich potomstva do PK se vyžaduje:

- *u býků při základním výběru* – u importovaných býků - POP se třemi známými generacemi předků, stanovení genetického typu a ověření původu podle genetických markerů
- *u býků při základním výběru* – u býků z domácí produkce – výpis z PK se třemi známými generacemi předků, stanovení genetického typu a ověření původu podle genetických markerů
- *u plemenic* - POP se třemi známými generacemi předků
- *u samičích buněk a embryí* - POP dárkyně se třemi známými generacemi předků a stanovení genetického typu dárkyně

9.5. Pro stanovení původu importovaných zvířat, spermatu, samičích buněk a embryí se pro účely zápisu zvířat; resp. jejich potomstva do PK vyžaduje:

- *u býka* - POP se třemi generacemi předků a stanovení genetického typu, výsledky KD ze země původu – pokud jsou tyto údaje v zemi původu zjišťovány
- *u spermatu* - kopii POP se třemi generacemi předků, stanovení genetického typu a výsledky KD býka ze země původu - pokud jsou tyto údaje v zemi původu zjišťovány
- *u plemenic* - POP se třemi generacemi předků
- *u březích plemenic* - POP se třemi generacemi předků a kopii POP a stanovení genetického typu přípuštěného býka
- *u samičích buněk a embryí* - POP se třemi generacemi předků a stanovení genetického typu a kopii POP a stanovení genetického typu otce

POP musí být potvrzen příslušnou plemennou knihou země vývozu.

9.6. Údaje o rodokmenové, užitkové a plemenné hodnotě zvířat a údaje o reprodukci se získávají ze záznamů z kontroly užitkovosti, dědičnosti a reprodukce, uchovaných v databance ČSCHMS. Způsob zpracování a ověřování těchto údajů je zpracován v programovém řešení těchto systémů.

## **10. Potvrzení o původu plemenného skotu**

10.1. Za plemenný skot se považují býci a krávy zapsané v oddíle A PK, jejich potomstvo zapsané v plemenném registru PK. Oficiálním dokladem o identitě, původu a hodnotě plemenného skotu je „Potvrzení o původu „ (POP).

10.2. Potvrzení o původu (POP) obsahuje minimálně tyto údaje:

- tento název: "Potvrzení o původu vydané v souladu s rozhodnutím Komise 2005/379/ES pro obchod uvnitř Společenství"
- název vydávající chovatelské organizace (úředně uznané podle rozhodnutí 84/247/EHS)
- název plemenné knihy

- plemeno
- pohlaví
- číslo zápisu v plemenné knize
- datum vydání potvrzení
- systém identifikace
- identifikační číslo (podle nařízení (ES) č. 1760/2000)
- datum narození
- jméno a adresa chovatele
- jméno a adresa majitele
- původ zvířete:  
Otec | Otec otce | Matka otce |  
Plemenná kniha č. | Plemenná kniha č. | Plemenná kniha č. |  
Matka | Otec matky | Matka matky |  
Plemenná kniha č. | Plemenná kniha č. | Plemenná kniha č. |
- dostupné výsledky kontroly užitkovosti
- aktualizované výsledky stanovení genetické hodnoty zvířete včetně dědičných zvláštností a vad zvířete a jeho rodičů a prarodičů (nejsou-li výsledky stanovení genetické hodnoty dostupné na internetu)
- u březích plemenic datum posledního zapaštění a jméno a číslo býka, jímž byla naposledy zapaštěna
- jméno a postavení podepsané osoby, datum a místo vydání potvrzení a podpis jednotlivce pověřeného vydávající chovatelskou organizací

ČSCHMS stanoví požadavky a vzory POP diferencovaně pro jednotlivé kategorie skotu a systém tvorby jmen býků.

### 10.3. **POP na plemenné býky**

Originál POP se vydává na žádost prodávajícího a je uložen u majitele, popřípadě držitele býka.

PK vystavuje POP

- po základním výběru býka
- při dalším prodeji (změně majitele)

Na POP jsou uvedeny základní údaje o výsledku základního výběru a údaje o vlastní užitkovosti, případně plemenné hodnoty. Pro účely prodeje semene, dokladu o připuštění apod. vystavuje PK

ověřenou kopii POP.

### 10.4. **POP na plemenné krávy a jalovice**

Originál POP se vydává na žádost prodávajícího se vystavuje při každém prodeji. Pro účely tuzemského prodeje vystavuje POP na žádost prodávajícího PK do 30 dnů po prodeji. Pro účely vývozu plemenných zvířat se vystavuje POP na žádost prodávajícího nebo jím pověřené organizace.

10.5. PK vede přehled o vydaných POP. Změny, opravy a doplňky v POP smí provádět jen vystavující organizace, která uchovává druhopisy POP a může v odůvodněných případech vystavit i duplikát POP.

- 10.6. Na krávy a jalovice registrované v příslušném přípravném oddíle PK vystavuje PK „**Výpis z plemenné knihy**“ který však nemá platnost POP a nemusí obsahovat všechny náležitosti POP.
- 10.7. Pro ostatní účely (výběr zvířat, nabídky k prodeji, hodnocení chovů apod.) vystavuje PK „Výpis z plemenné knihy“, který však nemá platnost POP **a nemusí obsahovat všechny náležitosti POP**. Výpis se vystavuje na žádost majitele, popř. jím pověřené organizace a pro potřeby Svazu a Sdružení. „Vzor výpisu“ stanoví PK.

## **11. Rada plemenné knihy**

11.1. Pro řízení PK se zřizuje v souladu se stanovami ČSCHMS Rada plemenné knihy HI.

11.2. Úkolem Rady PK je zejména:

- organizační a technické řízení PK
- stanovení metodických postupů vedení PK
- koordinace kritérií pro zápis do oddílů PK a výběru zvířat
- stanovení metodických podkladů pro programové řešení a jeho konzultace
- kontrola plnění podmínek pro zápis do PK a vedení PK
- příprava šlechtitelského programu, hodnocení jeho plnění a stanovení chovného cílu
- projednávání a povolování výjimek z jednotlivých ustanovení Řádu PK
- navrhování finančního řádu a rozpočtu PK

11.3. Rada PK informuje o své činnosti a opatřeních Grémium předsedů rad PK ČSCHMS

## **12. Finanční řád plemenné knihy**

12.1. Vedení PK je účelovou činností vykonávanou ve prospěch systematického a efektivního rozvoje plemene. Nezbytné náklady spojené s vedením PK a zajištěním technického a organizačního rozvoje PK jsou hrazeny z poplatků za vybrané úkony placených majiteli zvířat, z dotací, popř. ze souvisejících aktivit ČSCHMS a KLUBU chovatelů HI, pověřených výkonem jednotlivých činností (bod 3.2. Řádu PK).

12.2. Výši poplatků a způsob hospodaření určuje finanční řád PK, který je nedílnou součástí Řádu PK.

## **13. Mezinárodní spolupráce**

13.1. ČSCHMS je nositelem PK a Klub chovatelů plemene HI je garantem PK plemene highland vůči zahraničí. Zastupuje chovatele ve všech mezinárodních organizacích chovatelů.

13.2. ČSCHMS v tomto směru zabezpečuje přímé kontakty s jednotlivými zahraničními chovatelskými organizacemi. Při řešení metodických, organizačních a technických postupů PK, včetně vymezení a uznávání podkladů pro mezinárodní obchod s plemennými zvířaty.

13.3. Rada PK je zodpovědná Svazu za dodržování závazných dohod přijatých na mezinárodní úrovni k vedení PK.

## **14. Sankce a postihy**

14.1. Členství chovatelů v PK nese s sebou povinnosti. Každý člen se zavazuje v důsledku svého členství respektovat ustanovení PK určená k tomu, aby PK nebyla nikým poškozena morálně ani materiálně a nebyla poškozena dobrá pověst PK.

14.2. Rada PK bude pracovat jako komise pro sankce a spory, pokud je k tomuto účelu speciálně svolána. V případě že má rozhodnout o závažných sankcích, vyslechne dotyčného chovatele.

14.3. Rada se zabývá každou stížností, kterou podá předseda Rady, nebo doporučeným dopisem člen PK.

14.4. Rada rozhoduje bez odkladů, o vyšetření sporu nebo stížnosti.

14.5. Rada PK může ze závažných důvodů (např. zdravotní stav, hrubé závady technologie chovu nebo evidence, jednání v rozporu se zákonnými předpisy a tímto Řádem a pod.) odmítnout, zrušit, nebo pozastavit evidenci v rejstříku chovů.

14.6. Sankce a tresty dle výroku Rady budou zaneseny do registru. Po rozhodnutí o sankcích budou finanční, nebo jiné postihy ihned požadovány a vymáhány.

14.7. Použití sankčního postihu přivodí příslušnému chovateli povinnost uhradit všechny náklady bez výjimky, které musely být vynaloženy na nutné zjištění a přezkoumání přestupku. Dále všechny náklady na zveřejnění případu a na případné vyloučení zvířat potrestaného chovatele z PK.

## **15. Závěrečná ustanovení**

15.1. Výjimky z jednotlivých ustanovení Řádu PK ve zdůvodněných případech uděluje Rada PK.

15.2. Řád PK vstupuje v platnost po schválení Ministerstvem zemědělství ČR.

V Praze, dne 21. 12. 2006